

**Betreft: Gevraagd advies concept beleidsregels maatschappelijke ondersteuning
Leiden 2024**

Uitgebracht door de Adviesraad Sociaal Domein Leiden d.d. 9 juni 2024

Op 6 mei jl. ontving de Adviesraad het concept voor Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning Leiden 2024 ter advisering met de adviestermijn van 9 juni 2024.

Ondanks deze korte termijn zijn wij erin geslaagd een advies te formuleren.

Wij verzoeken het college met klem de gebruikelijke adviestermijn van ten minste 6 weken in acht te nemen teneinde kwalitatieve adviezen uit te kunnen brengen.

Adviezen:

1. Leesbaarheid en communicatie naar burgers van de beleidsregels: Wij herhalen hier ons advies uit 2021 en 2022 op dit punt: Wij adviseren de regelgeving toegankelijk te maken door een versie te maken en te publiceren in heldere taal, eventueel met uitleg via audiovisuele middelen.
2. Artikel 14. Huishoudelijke ondersteuning Licht en leerbaarheid. Advies: wees realistisch ten aanzien van het veronderstelde leervermogen. Op het moment dat de indicatie wordt gesteld, wordt een inschatting gemaakt van het leervermogen. Wees flexibel in het eventueel opschalen van de benodigde ondersteuning.
3. Artikel 14. Huishoudelijke ondersteuning. We adviseren de zin ‘Waardoor er voor enkele zwaardere werkzaamheden...’, te veranderen naar: ‘Waardoor er enkel voor zwaardere werkzaamheden...’
4. Artikel 17. Ten aanzien van het woord Regiotaxi adviseren we dit te vervangen door een ander woord, bijvoorbeeld Wmo-vervoer, omdat het woord taxi verkeerde verwachtingen wekt bij de belanghebbenden en gebruikers.
5. Artikel 17. Wijziging 3, ten aanzien van uitbetaling vrij besteedbaar bedrag in twee termijnen. We adviseren hier maatwerk toe te passen om schulden te voorkomen. Overleg met de cliënt/gebruiker wat wenselijk is qua declaratiefrequentie en/of eventuele bevoorschotting gewenst is.
6. Artikel 18. Bij de noodzaak tot kortdurend verblijf speciaal plus wordt er in het geval van een pgb vanuit gegaan dat er een combinatie is met een pgb voor ambulante begeleiding. We adviseren hier ook rekening te houden met de gevolgen voor de cliënt en zijn mantelzorger wanneer er geen combinatie is met ambulante begeleiding, maar de voorziening toch nodig is.
7. Artikel 21, wijziging 5, ondergrens. Ons is onduidelijk wat de consequentie voor de cliënt is bij het hanteren van een ondergrens ten aanzien van een locatie. Nu lijkt hier te staan dat de cliënt de woonvoorziening moet verlaten als zijn intensiteit verlaagd wordt en niet meer aan de ondergrens voldoet. Zal er dan sprake zijn van gedwongen uitzetting? Daarbij zijn alle berekeningen en omzettingen van het ene in het andere label niet te volgen. Advies: beschrijf duidelijker wat hier bedoeld wordt en wie er precies voor verantwoordelijk is dat de juiste cliënt in de juiste locatie woont.

8. Artikel 21, wijziging 5, het niet kunnen verwerven van een woning. We begrijpen dat het verkrijgen van een woning buiten de invloedssfeer ligt van de aanbieder. We adviseren het college op dit punt zijn verantwoordelijkheid te nemen en als zodanig te beschrijven in dit artikel.
9. Artikel 35, wijziging 2, einde eigen bijdrage. We adviseren maximale termijnen aan de afhandeling van de afrekeningen door de gemeente te verbinden. Maak hierover duidelijke afspraken met het CAK. Teneinde te voorkomen dat maanden na dato cliënten nog met afrekeningen opgezadeld worden en hierdoor mogelijk schulden gecreëerd worden.
10. Artikel 42. Verhuiskostenvergoeding. Voorzienbare verhuizingen, verhuizingen wegens gezinsuitbreiding, het als (jong)volwassene zelfstandig gaan wonen, of verhuizen naar een (zorg)instelling. Ook wanneer de verhuizing voorzienbaar was, bijvoorbeeld omdat de woning al ongeschikt was toen men er ging wonen, komen niet in aanmerking. We adviseren hier rekening te houden met het feit dat momenteel de woningnood hoog en de keuzevrijheid zeer beperkt is. Dat het hierdoor voor kan komen dat uit pure nood een woning geaccepteerd wordt waarvan men kan verwachten dat deze op termijn ongeschikt is.
11. Bijlage 3, wijziging 1, inzet van begeleiding. 'Als een aanbieder bijvoorbeeld bepaalde expertise niet in huis heeft die wel helpend voor de cliënt is, kan de zorgaanbieder kiezen om een andere zorgaanbieder in te zetten als onderaannemer. We adviseren hierbij aandacht te hebben voor de regie en keuzevrijheid van de cliënt. Dat de cliënt de onderaannemer niet zondermeer hoeft te accepteren.
12. Bijlage 3, wijziging 2. We adviseren hier een positieve lijst op te stellen: wat mag wel, in plaats van deze niet-uitputtende lijst van voorzieningen die onduidelijkheid in de hand werkt en vragen oproept. Daarnaast zijn diensten aan verandering onderhevig en kan de genoemde dienst in de lijst niet meer de bedoeling dekken waarvoor die aanvankelijk uitgesloten was.
13. Bijlage 4, draagkrachtberekening. We adviseren hier rekening te houden met stapeling van aflossingen. Een gehanteerd percentage van 5% van de geldende bijstandsnorm zegt niets over andere lopende aflossingen zelfs binnen hetzelfde beleidsterrein. Zo kan er binnen een gezin een aflossing zijn voor een aangepaste fiets naast een al lopende aflossing voor een computer met braille leesregels. Gedurende lange tijd, 36 maanden of langer geen volledige uitkering kunnen ontvangen vanwege lopende aflossingen met geen of weinig ruimte in het budget voor financiële tegenvallers, kan nogal een impact hebben op de maatschappelijke participatie van mensen. We adviseren aandacht te hebben voor bestaanszekerheid van Leidenaren in een kwetsbare positie zoals chronisch zieken en gehandicapten bij het opstellen en hanteren van dergelijke draagkrachtberekeningen. Zie ook het rapport 'Een zeker bestaan, naar een toekomstbestendig stelsel van het sociaal minimum' van de Commissie sociaal minimum¹ over de krappe ruimte in het budget van mensen met een minimumuitkering.

Tot slot

We ontvangen graag het aangepaste sociaal domein clusterbrede privacy protocol te zijner tijd en denken graag mee over het publieksvriendelijker maken van de beleidsregels.

*Adviesraad Sociaal Domein Leiden
9 juni 2024*

¹ <https://open.overheid.nl/documenten/a434ffdd-2aca-4a04-846e-127f3b62d525/file>